

Sygn. akt I C 2310/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2018r.

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Łukasz Wilkowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Justyna Wieteska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 czerwca 2018r. w Płocku

sprawy z powództwa K. C.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G.

o ustalenie nieważności uchwały nr 9/2015

1. ustala nieważność uchwały nr 9/2015 z dnia 28 stycznia 2015r. Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G.;
2. zasądza od pozwanej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. na rzecz powoda K. C. kwotę 577,00 (pięćset siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 360,00 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt I C 2310/17

UZASADNIENIE

K. C. w dniu 25 października 2017 roku wystąpił przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. o stwierdzenie nieważności uchwały Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. nr (...) z dnia 28 stycznia 2015 roku w sprawie ustalenia wysokości miesięcznej stawki opłat na fundusz remontowy lokali mieszkalnych w G. i G..

Powód zarzucił, że uchwały zostały podjęte z naruszeniem § 44 ust. 2 pkt 14 Statutu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G., który stanowi, że jedynie zarząd ma kompetencję do ustalenia wysokości opłat za lokale mieszkalne oraz art 58 § 1 k.c. Zatem Rada Nadzorcza, wydając powyższe uchwały, przekroczyła swoje kompetencje ustawowe (k. 2 - 4).

W odpowiedzi na pozew (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa w G. wniosła o oddalenie powództwa. Na poparcie swojego stanowiska podniosła, iż art. 46 § 2 i 48 § 2 Prawa Spółdzielczego upoważniają spółdzielnię do regulowania kompetencji poszczególnych organów w statucie. Nadto powód sam był członkiem Rady Nadzorczej pozwanej i miał świadomość przyczyn zmiany stawek opłat za fundusz remontowy. Nadto praktyką obowiązującą we spółdzielni było to, iż to Rada Nadzorcza podejmowała takie uchwały (odpowiedź na pozew – k. 9 - 12).

W toku dalszego procesu strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód K. C. jest członkiem (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G., a w latach 2011 - 2014 oraz 2014 - 2017 był również członkiem Rady Nadzorczej pozwanej (bezsporne).

W dniu 28 stycznia 2015 Rada Nadzorcza (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. podjęła uchwałę nr 9/2015 w sprawie ustalenia wysokości miesięcznej stawki opłat na fundusz remontowy lokali mieszkalnych w G. i G.. W posiedzeniu Rady w tym dniu nie brał udziału K. C. bowiem był chory (uchwała nr 9/2015 - k. 22, protokół z posiedzenia Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. z dnia 28 stycznia 2015 r. – k. 28 - 36, bezsporne).

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny. Sąd ustalił go na podstawie materiału dowodowego zaferowanego przez strony niniejszego postępowania. Dokumenty nie zostały przez żadną ze stron zakwestionowane pod względem autentyczności ani prawdziwości. Spór między stronami sprowadzał się do oceny prawnej tak ustalonego stanu faktycznego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Uchwały organów spółdzielni, wywołujące skutki cywilnoprawne, podlegają przepisom kodeksu cywilnego, jako czynności prawne, w związku z czym nie mogą naruszać przepisów bezwzględnie obowiązujących. Ocena ich skuteczności dokonywana jest z punktu widzenia art. 58 § 1 k.c. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15.4.2014 r., VI ACa 1155/13), zgodnie z którym czynność prawna sprzeczna z ustawą lub mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek.

W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się, że w przypadku uchwał innych organów niż walne zgromadzenie, gdy przepis szczególnie nie zawiera odesłania do art. 42 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t. j. Dz. U.2016, poz. 21) stwierdzenie nieważności czynności (uchwał) tych innych organów spółdzielni - zarządu, rady nadzorczej, następuje w trybie art. 189 k.p.c. W przypadku zaś, gdy przepis szczególnie nie zawiera odesłania do art. 42 Prawa spółdzielczego, stwierdzenie nieważności czynności (uchwał) innych organów spółdzielni - zarządu, rady nadzorczej, następuje w trybie art. 189 k.p.c. w zw. art. 58 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18.3.2010 r., V CSK 260/09, uchwała Sądu Najwyższego z 18.9.2013 r., III CZP 13/13). Zatem wadliwe uchwały rady nadzorczej spółdzielni, dotyczące innych kwestii niż wykluczenia albo wykreślenia członka ze spółdzielni, mogą być więc zaskarżane wyłącznie w drodze powództwa o ustalenie.

Przepis art. 189 k.p.c. nie przewiduje żadnego ograniczenia czasowego w zakresie wytaczania powództwa o ustalenie. Decydujący dla skorzystania z tej formy powództwa jest wyłącznie interes prawny powoda w uzyskaniu wyroku ustalającego nieważność uchwały. Zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

W ocenie Sądu, powód ma interes prawny w zaskarżeniu przedmiotowej uchwały Rady Nadzorczej. Jeżeli bowiem uchwała jest nieważna, to każdy członek spółdzielni ma interes prawny w tym, aby ją podważyć. Sam fakt, iż powód był w tym czasie członkiem Rady Nadzorczej nie odbiera mu takiego uprawnienia. Nadto w samym głosowaniu powód nie brał udziału (wyrok SN z 15.07.2010, IV CSK 24/10).

W świetle art. 46 § 1 i 2 Prawa spółdzielczego w zw. z § 37 ust. 1 Statutu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (k. 79) przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały doszło do przekroczenia zakresu działania przez Radę Nadzorczą. Rada Nadzorcza nie miała kompetencji do podjęcia uchwały w przedmiocie ustalenia wysokości miesięcznych stawek opłat na fundusz remontowy lokali mieszkalnych. Uprawnienie takie nie zostało bowiem przyznane ani pośród spraw należących do kompetencji Rady Nadzorczej wymienionych w Prawie Spółdzielczym, ani też w Statucie (...) Spółdzielni Mieszkaniowej, który w § 37 powiela uprawnienia Rady Nadzorczej, które zostały wymienione w ustawie oraz wymienia uprawnienia, przyznane Radzie w związku z brzmieniem art. 46 § 2 Prawa Spółdzielczego. Wśród wymienionych spraw należących do zakresu działania Rady Nadzorczej Statut (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w § 37 ust. 1 pkt 20 wskazuje, że do kompetencji Rady Nadzorczej należy uchwalanie szczegółowych zasad rozliczania kosztów gospodarki zasobami mieszkaniowymi i ustalania wysokości opłat za lokale mieszkalne, użytkowe i garaże. Regulacja ta jest tożsama ze zdaniem drugim § 84 ust. 7 Statutu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej, zgodnie z którym

szczególne zasady rozliczania kosztów gospodarki zasobami mieszkaniowymi i ustalania wysokości opłat za lokale uchwała Rada Nadzorcza. Te dwa przepisy Statutu zostały wskazane jako podstawa wydania zaskarżonej uchwały (k. 22). Tymczasem uchwalanie zasad ustalania wysokości opłat nie jest natomiast tożsame z ustalaniem wysokości opłaty. Zasady ustalania wysokości opłat to zespół norm i reguł, którymi powinien kierować się organ ustalający opłaty (vide: wyrok SN z dnia 3 października 2002 r., IIIRN 154/00). Takim organem ustalającym wysokość opłat, zgodnie ze Statutem (...) Spółdzielni Mieszkaniowej, jest Zarząd, do którego kompetencji na podstawie § 44 ust. 2 pkt 14 Statutu należy ustalenie wysokości opłat za lokale mieszkalne, użytkowe i garaże zgodnie z zasadami uchwalonymi przez Radę Nadzorczą. W takim stanie rzeczy Rada Nadzorcza (...) Spółdzielni Mieszkaniowej nie może być uważana za organ właściwy do indywidualnego nakładania na mieszkańców lokali w budynku określonych obowiązków finansowych. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały jedynie w granicach swego działania. Członkowie Rady Nadzorczej nie mogą wkraczać w zakres wyłącznej właściwości innych organów spółdzielni, w tym przypadku w zakres kompetencji zarządu. W takiej sytuacji Rada Nadzorcza Spółdzielni nie może być uważana za organ właściwy do nakładania na członków spółdzielni określonych obowiązków finansowych. Przekroczenie zakresu działania Rady Nadzorczej oznacza naruszenie prawa, a tymczasem uchwała podjęta niezgodnie z ustawą jest bezwzględnie nieważna (art. 58 § 1 k.c.) (por. wyrok SA w Poznaniu z dnia 23 października 2012 r., IACa 317/12).

Podsumowując, Sąd stwierdził przekroczenie zakresu kompetencji przez Radę Nadzorczą (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały, a tym samym naruszenie prawa, co skutkuje bezwzględną nieważnością zaskarżonej uchwały w rozumieniu art. 58 § 1 k.c.. W tym stanie rzeczy Sąd ustalił nieważność uchwały nr 9/2015 z dnia 28 stycznia 2015 r. Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. w sprawie ustalenia wysokości miesięcznej stawki opłat na fundusz remontowy lokali mieszkalnych w G. i G..

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 577,00 zł. Na powyższą kwotę składają się: opłata sądowa od powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały w kwocie 200 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego adwokatem w kwocie 360,00 zł, ustalone w oparciu o § 8 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie, oraz kwota 17,00 zł tytułem uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Z powyższych względów Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.